

Rada
Evropské unie

Brusel 2. července 2019
(OR. en)

10745/19
ADD 1

LIMITE

ENER 397
WTO 190
FDI 20

POZNÁMKA

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Příjemce: Výbor stálých zástupců / Rada

Č. dok. Komise: 9305/19
+ ADD 1

Předmět: Směrnice pro jednání o modernizaci Smlouvy o energetické chartě
– přijetí

Příloha obsahuje směrnice pro jednání k výše uvedenému rozhodnutí Rady ve znění dokumentu 10745/19.

SMĚRNICE PRO JEDNÁNÍ O MODERNIZACI SMLOUVY O ENERGETICKÉ CHARTĚ

Ohledně procesní stránky jednání:

Unii v průběhu jednání zastupuje Komise. V souladu se zásadami loajální spolupráce a jednoty vnějšího zastupování stanovenými ve Smlouvách koordinují v průběhu jednání Unie a členské státy Unie účastníci se jednání v plné míře své postoje a jednají podle toho.

Těmito směrnicemi není dotčeno rozdělení pravomocí mezi Unií a členskými státy, tak jak je stanoveno ve Smlouvách.

Členské státy, které jsou členy Smlouvy o energetické chartě, vykonávají svá hlasovací práva a vyjadřují se v souladu s těmito směrnicemi a předem dohodnutými postoji EU.

Ohledně věcné stránky jednání:

A. POVAHA A PŮSOBNOST DOHODY

Cílem jednání je modernizovat ustanovení Smlouvy o energetické chartě (ECT), která byla podepsána v Lisabonu dne 17. prosince 1994 svými signatáři (včetně Evropské unie (EU) a jejích členských států¹), a výsledkem by měla být dohoda vytvářející modernizovanou Smlouvu o energetické chartě.

Během ministerské konference ECT v listopadu 2018 se smluvní strany ECT dohodly na seznamu položek určených k modernizaci².

¹ Itálie odstoupila od Smlouvy o energetické chartě ke dni 1. ledna 2016.

² https://energycharter.org/fileadmin/DocumentsMedia/CCDECS/2018/CCDEC201818_-_STR_Modernisation_of_the_Energy_Charter_Treaty.pdf

B. NAVRHOVANÝ OBSAH DOHODY

Obecné zásady a cíle

Cílem modernizované ECT by mělo být usnadnění investic do odvětví energetiky mezi smluvními stranami ECT udržitelným způsobem, a to vytvořením soudržného a aktuálního právně závazného rámce, který stanoví právní jistotu a zajistí vysokou úroveň ochrany investic.

Cílem modernizované ECT by mělo být stanovení jasných pravidel pro celou řadu otázek souvisejících s investicemi. To umožní smluvním stranám ECT posílit jejich institucionální kapacity, veřejné politiky a legislativní rámce v odvětví energetiky.

Modernizovaná ECT by měla upřesnit, že EU může požadovat, aby účastníci trhu ze třetích zemí, kteří působí na vnitřním trhu, dodržovali platné právní předpisy Unie a členských států, včetně těch, které se týkají politiky v oblasti životního prostředí a bezpečnosti.

Modernizovaná ECT by měla odrážet cíle v oblasti změny klimatu a přechodu na čistou energii a přispívat k dosažení cílů Pařížské dohody.

Ochrana investic

Jednání by měla uvést ustanovení ECT o ochraně investic do souladu s moderními normami dohod, které EU a její členské státy nedávno uzavřely, a přizpůsobit ECT novým politickým a hospodářským globálním změnám (a to také v odvětví energetiky).

Cílem norem ochrany investic podle modernizované ECT by měla být i nadále vysoká úroveň ochrany investic s ustanoveními, která investorům a investicím stran na trhu druhé strany poskytují právní jistotu.

Modernizovaná ECT by měla obsahovat jasné definice zahrnutých investic a investorů. Definice investora by měla výslovně vyloučit investory a podniky, které ve své zemi původu postrádají významnou podnikatelskou činnost, aby bylo jasné, že krycí společnosti nemohou předkládat spory podle ECT.

Modernizovaná ECT by měla výslovně potvrdit právo smluvních stran ECT přijímat opatření k dosažení legitimních cílů veřejné politiky, jako je ochrana zdraví, bezpečnosti, životního prostředí nebo veřejné mravnosti, sociální ochrana nebo ochrana spotřebitele („právo na regulaci“).

V souladu s reformovaným přístupem EU k ochraně investic by mělo být upřesněno, že ustanovení o ochraně investic nelze vykládat jako závazek stran neměnit své právní předpisy, a to ani způsobem, který může negativně ovlivnit očekávání investora, pokud jde o zisk. Měla by zahrnovat ustanovení o státní podpoře v souladu se stávajícími dohodami EU.

Modernizovaná ECT by měla zahrnovat odpovídající normy ochrany pro investory a investice v souladu s právními předpisy EU a reformovaným přístupem EU k ochraně investic, zejména (neúplný seznam):

- ustanovení o zacházení podle nejvyšších výhod, které v rámci ECT zahrnuje i národní zacházení,
- spravedlivé a rovné zacházení a plná ochrana a bezpečnost („nejplnější ochrana a bezpečnost“), které jsou vhodným způsobem vymezeny pro účely výkladu,
- vyvlastnění, které zahrnuje přímé i nepřímé vyvlastnění a je náležitě vymezeno s cílem objasnit povahu nepřímého vyvlastnění,
- zastřešující ustanovení: vyjasnění oblasti působnosti zastřešujícího ustanovení, které zahrnuje „zvláštní“ nebo „písemné“ závazky a vztahuje se pouze na porušení smluvních závazků, k nimž dochází při výkonu veřejné moci,

- převody: umožnění volných převodů týkajících se investice, společně s příslušnými výjimkami a zárukami v případě finančních potíží nebo krize, a
- odepření výhod: umožnění straně, jež odepřela výhody, přijmout nebo zachovat opatření, která souvisejí se zachováním mezinárodního míru a bezpečnosti (včetně ochrany lidských práv) a která zakazují transakce s tímto investorem nebo zahrnutou investicí.

EU se bude zabývat tématy řešení sporů, která byla uvedena v seznamu položek určených k modernizaci (neopodstatněné nároky, transparentnost, bezpečnost nákladů, oceňování škod a financování třetí stranou) v souladu s přístupem EU v jejích dohodách o ochraně investic a s postojem EU v rámci pracovní skupiny III Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo (UNCITRAL WG III) a Mezinárodního střediska pro řešení investičních sporů (ICSID), aby bylo zajištěno, že tento přístup bude zohledněn v modernizované ECT.

V každém případě by se EU měla snažit zajistit, aby se na ECT uplatňovaly probíhající mnohostranné reformy řešení sporů mezi investorem a státem, například reformy v rámci UNCITRAL WG III a ICSID. To zahrnuje úsilí o zajištění toho, aby se na ECT uplatňoval budoucí mnohostranný soud pro investice.

Evropská unie se může účastnit jednání o všech tématech týkajících se seznamu položek určených k modernizaci v souladu s těmito směrnici pro jednání a přístupem EU v rámci jejích dohod o ochraně investic. Rovněž zajistí, aby veškerá pravidla či závazky dohodnuté Evropskou unií byly v souladu s právním rámcem EU.

Udržitelný rozvoj a sociální odpovědnost podniků

Modernizovaná ECT by měla obsahovat ustanovení o udržitelném rozvoji, mimo jiné v oblasti změny klimatu a přechodu na čistou energii, a to v souladu s Pařížskou dohodou a nedávno uzavřenými dohodami a postoji EU v rámci probíhajících jednání. Měla by rovněž přispívat k prosazování lidských práv a mezinárodních pracovních norem, a to i prostřednictvím ustanovení týkajících se transparentnosti a sociální odpovědnosti podniků / odpovědného chování podniků.

Organizace regionální hospodářské integrace („REIO“)

EU nepodporuje změnu ustanovení o REIO v rámci modernizace ECT. Pokud by se však jednání vztahovalo i na ustanovení o REIO, měla by EU zajistit, aby cílem ustanovení v rámci modernizované ECT bylo, že žádná z ustanovení ECT by neměla být chápána tak, že by zavazovala kteroukoli smluvní stranu ECT, která je stranou dohody o hospodářské integraci, rozšířit na jinou smluvní stranu ECT, která není smluvní stranou této dohody o hospodářské integraci, jakékoliv preferenční zacházení uplatňované mezi jednotlivými stranami dohody o hospodářské integraci.

Předinvestiční činnost

EU nepodporuje zahrnutí předinvestiční činnosti do modernizace ECT, která by se měla zaměřit na ustanovení o ochraně investic. Pokud by se však jednání vztahovala i na předinvestiční činnost, měla by se EU postavit proti tomu, aby byla ustanovení o předinvestiční činnosti předmětem řešení sporů.

Tranzit

Ustanovení kapitoly o „tranzitu“ by měla být upřesněna, aby lépe zohledňovala požadavky integrovaných trhů s energií s přístupovými právy třetích stran stejnými jako v EU.

V případě zemního plynu by měla jasně stanovit, že pojem „tranzit“ v energetické chartě není v rozporu se zásadou otevřeného přístupu a neomezené výměny plynu bez územních omezení, přičemž obchodování s energií je založeno na virtuálních tocích, nikoli na výměně fyzických molekul, jak aplikuje EU. Veškerá pravidla či závazky dohodnuté Evropskou unií by měly být v souladu s právním rámcem EU a mezinárodními závazky EU, zejména v souvislosti s přístupem třetích stran a sazbami pro využívání infrastruktury.

Definice „charty“

Definice je relevantní pro několik klíčových ustanovení ECT. V roce 2015 byla přijata Mezinárodní energetická charta s cílem aktualizovat původní Evropskou energetickou chartu z roku 1991. Smluvní strany ECT nebyly schopny dohodnout se na tom, zda by odkaz na chartu v ECT mohl být chápán rovněž jako odkaz na Mezinárodní energetickou chartu. EU byla takovému výkladu nakloněna. Modernizovaná ECT by proto měla do definice „charty“ zahrnout Mezinárodní energetickou chartu z roku 2015.

Definice „hospodářské činnosti v odvětví energetiky“

Investice, na něž se vztahuje ECT, musí být spojeny s „hospodářskou činností v odvětví energetiky“. Tato hospodářská činnost je spojena s produkty a materiály, které z velké části souvisejí s fosilními palivy (uvedené v příloze EMI ECT). Definice nesmí zahrnovat nové trendy v oblasti investic, zejména pokud jde o energii z obnovitelných zdrojů, nástroje pro účinné využívání energie, ani probíhající digitalizaci energetiky. Modernizovaná ECT by proto měla zahrnovat definici „hospodářské činnosti v odvětví energetiky“, která umožňuje řešit výzvy a příležitosti spojené s přechodem na bezpečný a udržitelný nízkouhlíkový a digitálnější energetický systém zaměřený na spotřebitele.

Zrušení zastaralých ustanovení

Sekretariát ECT požádal o využití modernizačního procesu k řešení otázky zastaralých ustanovení ECT. I když to není prioritou EU, může se tím zlepšit čitelnost ECT, a proto by mohlo být zrušení zastaralých ustanovení zvaženo.